

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ

RĒZEKNES TEHNOLOĢIJU AKADĒMIJA
STUDIJU VIRZIENA “EKONOMIKA ”

PROFESIONĀLĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA
“FINANŠU VADĪBA” (KODS: 47343)

Informācija par ekspertu

Vārds	Anna	Uzvārds	Medne
Darba vieta	Biznesa augstskola Turība	Amats	Lektore
Grāds/profesionālā kvalifikācija	Mg. oec., Mg. paed., Mg. agr.		
Apliecinu, ka vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Novērtēšanas vizītes datums: 2020.gada 02.jūlijs

Atzinums ir sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (turpmāk – RTA) 2020.gada 05.jūnija iesniegums Nr 4.10/195 “Par izmaiņām RTA īstenotajā profesionālajā maģistra studiju programmā “Finanšu vadība” (kods 47343)” un tam pievienoti dokumenti;
- RTA 2020.gada 13.jūnija iesniegums Nr 4.10/203 “*Papildinformācija par profesionālo maģistra studiju programmu „Finanšu vadība”*”- pēc AIC pieprasījuma sniegtā informācija;
- Novērtēšanas vizītes laikā gūtā informācija intervijās ar RTA pārstāvjiem;
- Ministru kabineta 2018.gada 11.decembra noteikumi Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi”;
- Augstskolu likums, stājās spēkā 02.11.1995.;
- Ministru kabineta 2017.gada 13.jūnija noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”;
- Finanšu analītiķa profesijas standarts – saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 16. oktobra sēdē, protokols Nr. 7.;
- Ministru kabineta 2014.gada 26.augusta noteikumi Nr. 512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”;
- Vides aizsardzības likums, stājās spēkā 29.11.2006.;
- Ministru kabineta 2017.gada 5.decembra noteikumi Nr. 716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam”;
- Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumi Nr. 733 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi ”

- Ministru kabineta 2006.gada 10.oktobra noteikumi Nr. 846 "Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās".

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

RTA profesionālā maģistra studiju programma “Finanšu vadība” (turpmāk – studiju programma), kura tiek īstenota Ekonomikas un pārvaldības fakultātē, ir licencēta 2005.gada 7.martā. Minētā studiju programma ir akreditēta līdz 2021.gada 30.jūnijam, saskaņā ar Augstskolu likuma pārejas noteikumu 48.punktu. Studiju programma ir tikusi īstenota latviešu valodā nepilna laika neklātienē formā ar programmas apjomu 70 KP un mācību ilgumu 2 gadi. Iegūstamā kvalifikācija – profesionālais maģistra grāds un finansista profesionālā kvalifikācija.

Patlaban notiek studiju virziena “Ekonomika” novērtēšanas procedūra, kura vīrusa Covid 19 dēļ ir atlikta.

RTA 2020.gada 5.jūnijā ir iesniegusi AIC iesniegumu, kā arī 2020.gada 13.jūnijā precizējumu ar papildinformāciju, lūdzot veikt sekojošas izmaiņas:

- atļaut studiju programmas īstenošanu pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē formā;
- atļaut īstenot studiju programmu latviešu (pilns laiks, nepilns laiks) un angļu (pilns laiks) valodā;
- iestrādāt divas Programmas apjoma un ilguma variācijas atkarībā no reflektantu iepriekš iegūtas izglītības - 80 KP (2 gadi pilna laika studijās, 2 gadi un 6 mēneši nepilna laika studijās), 60 KP (1 gads un 6 mēneši pilna laika studijās, 2 gadi nepilna laika studijās);
- mainīt iegūstamo profesionālo kvalifikāciju uz “Finanšu analītiķis”.

Pieteiktās izmaiņas ir apkopotas tabulas formā:

Izmaiņām pieteiktie studiju programmas Finanšu vadība parametri

Parametri	Esošie parametri	Pieteiktās izmaiņas
Studiju programmas apjoms (KP)	70 KP	80 KP <i>vai</i> 60 KP
Studiju programmas īstenošanas veids, forma un ilgums (arī tālmācība, ja piemērojams)	<i>Nepilna laika neklātiene, 2 gadi</i>	Pilna laika klātiene 80 KP, 2 gadi <i>vai</i> 60 KP, 1 gads 6 mēneši Nepilna laika neklātiene 80 KP, 2 gadi un 6 mēneši <i>vai</i> 60 KP, 2 gadi
Studiju programmas īstenošanas valoda	<i>Latviešu</i>	<i>Latviešu valoda (pilns laiks, nepilns laiks)</i> <i>Angļu valoda (pilns laiks)</i>

Uzņemšanas prasības	Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā. Uzņem konkursa kārtībā, ņemot vērā vidējo vērtējumu diploma pielikumā.	80 KP, 2 gadi	60 KP, 1 gads un 6 mēneši
		Apgūta akadēmiskā bakalaura studiju programma ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā (studiju ilgums ir vismaz 3 gadi pilna laika studijās)	Apgūta otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā (studiju ilgums ir vismaz 4 gadi pilna laika studijās)
Iegūstamā kvalifikācija	profesionālais maģistra grāds finansēs un finansista profesionālā kvalifikācija	profesionālais maģistra grāds finansēs un finanšu analītiķa profesionālā kvalifikācija	
Studiju programmas docējošā sastāva izmaiņas		Skatīt docētāju sarakstu	
Studiju programmas saturiskās izmaiņas		Skatīt jaunus studiju plānus	

2. Vizītes norise un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

RTA profesionālās maģistru studiju programmas “Finanšu vadība” ekspertes vizīte plānoto izmaiņu novērtēšanai notika 2020. gada 2. jūlijā augstskolas telpās Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 115. Vizītes laikā bija tikšanās ar :

1) augstskolas un programmas administratīvajiem vadītājiem:

- a) Ivetu Mietuli - RTA rektori, studiju programmas *Finanšu vadība* direktori;
- b) Angeliku Juško-Štekeli - RTA studiju un zinātņu prorektori

2) profesionālās maģistra studiju programmas “Finanšu vadība” mācībspēkiem:

- a) Ilutu Arbidāni – Dr.oec., asociēto profesori;
- b) Andu Zvaigzni - Dr.oec., asociēto profesori;
- c) Ēriku Žubuli - Dr.oec., asociēto profesori;
- d) Lienīti Litavnieci – Dr.oec., docenti;
- e) Jeļenu Lonsku – Dr.oec., docentu;
- f) Andri Pelšu – Mg. oec., lektoru;
- g) Anītu Puzuli – Mg. oec., lektori;
- i) Intu Kotāni – Mg.oec., lektori;
- j) Jeļenu Volkovu – Mg. oec., lektori,

3)piecām studentēm no otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas *Finanses*, profesionālās bakalaura studiju programmas *Ekonomika* un profesionālās maģistra studiju programmas *Finanšu vadība*.

Vizītes sākumā ekspertei bija tikšanās ar augstskolas rektori un studiju programmas “Finanšu vadība” direktori, kura ir bijusi arī finanšu analītiķa profesijas standarta Profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes darba grupas dalībniece. Programmas direktore pamatoja izmaiņu nepieciešamību saistībā ar ieviesto standartu un studiju procesa sakārtošanu.

RTA studiju un zinātņu prorektore iepazīstināja ar augstskolas zinātnisko darbību un veikspējas rādītājiem, kā arī ar studējošo skaitu augstskolā, no kuriem ārvalstu studentu īpatsvars ir 7,3%. kas apliecina augstskolas pieredzi darbā ar ārvalstu studentiem un docētāju spēju vadīt nodarbības angļu valodā.

Sarunas gaitā ar vadību noskaidrojās ka studiju ieņēmumi RTA sadalās sekojoši - valsts budžeta finansējums 42% un pašu finansējums 58%, studijas angļu valodā, piesaistot ārvalstu studējošos ir būtiskas arī no finansējuma viedokļa. Programmas direktore paskaidroja, ka ir veikti pašizmaksas aprēķini saistībā ar studējošo skaitu, lai programmas īstenošana nenotiktu ar zaudējumiem. Proti, minimālais studējošo skaits programmā ir desmit studējošie, turklāt maģistra studiju programmās tiek veidotas apvienotās lekcijas vairākiem vienādiem studiju kursiem, šādi samazinot izmaksas uz vienu studējošo.

Pozitīvs, strādājot specializētajos studijuursos ar nelielu studējošo skaitu grupā, ir individuāla pieeja katram studējošajam. Eksperte RTA mājaslapā noskaidroja maģistra studiju programmas “Finanšu vadība” ar kvalifikāciju “Finansists” absolventu skaitu - 2018.gadā 7 absolventi un 2017.gadā 5 absolventi ([https://www.rta.lv/absolventu skaiti](https://www.rta.lv/absolventu_skaiti)).

RTA tiek veikti nopietni materiāltehniskā nodrošinājuma uzlabojumi, piemēram, tiek renovēta ēka dzīvokļu tipa kopmītņu vajadzībām, bet auditoriju daudzums ar mūsdienīgu aprīkojumu un datorklases ir pietiekošā daudzumā. Gatavojoties īstenot mainīto studiju programmu, bibliotēkā ir papildināta ar grāmatām arī angļu valodā (jaunieģādāto grāmatu saraksts augstskolas mājas lapā [https://www.rta.lv/biblioteka jaunieguvumi](https://www.rta.lv/biblioteka_jaunieguvumi)), kā arī studējošajiem un docētajiem ir iespēja izmantot zinātniskās datu bāzes (EBSCO, WEB of Science, Science Direct, Scopus, IMF eLibrary, iFinanses un citas). Izpētot jauniegādāto grāmatu klāstu par pēdējo divu gadu periodu, eksperte secināja, ka angļu valodā ir apmēram 10% literatūras vienību pēc nosaukumiem. Studiju un zinātņu prorektore informēja, ka bibliotēkas darba laiks tiek pieskaņots studiju grafikam, piemēram, sesijas laikā un noslēguma darbu izstrādes laikā tas tiek pagarināts. Bibliotēkas fondi tiek komplektēti saskaņā ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studiju virzieniem. 2020.gada 1.janvārī bibliotēkas krājumos bija 54 605 informācijas vienības (<https://www.rta.lv/biblioteka>). Studiju virziena “Ekonomika” nodrošinājums ar grāmatām uz 17.10 2019. bija 7476 pēc nosaukumu skaita ar kopējo eksemplāru skaitu 24 825. Jāpiezīmē, ka 2020.gada pirmajā pusgadā, pielietojot studiju procesa īstenošanu tiešsaisti, iespīestās literatūras nozīme ir mazinājusies, lielāku uzsvāru liekot uz pieejamiem interneta resursiem. Eksperte saņēma informāciju, ka studentu kopmītnēs ir iekārtotas divas telpas ar datoriem ar interneta pieslēgumu, kuras pieejamas studējošajiem visu diennakti.

Vizītes turpinājumā ekspertei bija saruna ar vadošajiem docētajiem studiju programmā. Sarunās tika pamatotas iesniegtās izmaiņas, tas ir, jaunu studiju kursu izveide, salīdzinot ar iepriekš īstenoto 70 KP studiju programmu, skatīt sīkāku informāciju Atzinuma 3.7.punktā. Docētāji precizēja informāciju par studiju programmas studiju

kursu izstrādi, ņemot vērā, ka tā ir profesionālā studiju programma un tajā ir jāievēro Finanšu analītiķa profesijas standartā noteiktās profesionālās kvalifikācijas prasības, vienlaicīgi saglabājot studiju kursu pēctecību programmā.

Docētāji informēja par studiju kursā veicamo uzdevumu sadalījumu, lai students saņemtu sekmīgu vērtējumu studiju kursā. Docētāji studējošos aktīvi iesaista zinātniskajā darbībā, RTA notiek studentu zinātniskās konferences, kurās piedalās arī citās augstskolās studējošie. Tika arī apspriesta maģistra darba izstrādes procesa pārvaldība, tā sasaistīšana ar prakses uzdevumu izpildi. Programmas docētāji demonstrēja izpratni par iesniegtajām izmaiņām un ieinteresētību sekmīgi realizēt programmu sākot ar 2020./2021.studiju gadu.

Docētāji uzsvēra, ka RTA atbalsta mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanu, ir iespējas piedalīties Erasmus akadēmiskā personāla apmaiņas programmās.

Būtisku ieguldījumu studiju procesa izpratnē ekspertei deva tikšanās ar RTA studentēm. No piecām studentēm trīs bija absolvējušas RTA bakalaura studiju programmu un gatavojās turpināt studijas maģistra studiju programmā "Finanšu vadība" pilna laika studijās, lai iegūtu profesionālo kvalifikāciju "Finanšu analītiķis". Studentes savu izvēli pamatoja ar nākotnes karjeras iespējām un, protams, ar iespēju studēt budžetā. Visas studentes pozitīvi atsaucās par studiju procesa organizēšanu un kvalitāti RTA. Studentes augstu vērtēja iespēju piedalīties Erasmus+ mobilitātes programmā studējošajiem. Studentes pozitīvi vērtēja augstskolas sadarbību ar Rēzeknes uzņēmēju biedrību, kuras biedrs ir arī RTA. Augstskolas sadarbība ar šo biedrību palīdz studējošajiem atrast prakses iespējas, kas sevišķi svarīgi ir pilna laika studējošajiem, kuriem vēl nav savas darba vietas. Pārrunājot ar studentēm programmas uzņemšanas prasības, studentes atzina, ka tās ir saprotamas un salīdzinoši viegli izpildāmas.

3.Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un tā kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

3.1. Studiju programmas apjoms (KP) un ilgums

Iesniedzēja pieteiktās studiju programmas satura izmaiņas tika izvērtētas, pamatojoties uz Ministru kabineta 2014.gada 26.augusta noteikumiem Nr. 512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu".

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarta 4.punkts nosaka, ka maģistra studiju stratēģiskais mērķis ir nodrošināt tautsaimniecības, kultūras, valsts aizsardzības un drošības, kā arī sociālajām vajadzībām atbilstošas, nozares zinātņu teorētiskajos pamatos balstītas, profesiju standartiem atbilstošas un praksē piemērojamas profesionālās studijas. Maģistra programmas saturam jānodrošina zināšanu, prasmju un kompetences apguvi, kas nepieciešama profesionālās darbības veikšanai atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Maģistra programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu.

Studiju programmas pieteiktās izmaiņas to nodrošina, jo ir noteikto 80 KP apjomā ar studiju laiku 2 gadi un 60 KP apjomā ar studiju laiku 1 gads un 6 mēneši. Salīdzinot 60 KP (trīs semestri) un 80 KP (četri semestri) pilna laika studijas, eksperte secina, ka studiju programmās īstenojamie teorētiskie studiju kursi ir vienādi un to izkliede pa studiju semestriem arī ir vienāda pirmajā semestrī 20 KP un otrajā semestrī 14 KP, atšķirības veido prakses. Pilna laika studijas 60 KP prakse ir 2.semestrī 6 KP, bet pilna laika studijas 80 KP ir divas prakses 2.semestrī 6 KP un 3.semestrī 20 KP, jāatzīmē ka

šajā studiju semestrī teorētiskie studiju kursi nav paredzēti. Maģistra darbs tiek rakstīts abās studiju programmās noslēdzošajā semestrī, attiecīgi trešajā un ceturtajā. Līdz ar to veidojas situācija, ka pilna laika studiju programmā 80 KP divus semestrus jeb vienu studiju gadu nav plānota teorētisko studiju kursu apguve. Eksperte secina, ka pilna laika studijās, neatkarīgi no kopējā studiju ilguma, studentiem tiek plānots vienāds studiju kursu apjoms, atšķirības veido tikai īstenotās prakses.

Salīdzinot nepilna laika studijas 60 KP (četri semestri) un 80 KP (pieci semestri) pirmajos divos semestros plānoti vienādi teorētiskie studiju kursi katrā semestrī kopā 15 KP, izmaiņas abos studiju variantos parādās 3.semestrī, kurā ir divi teorētiskie studiju kursi kopā 4 KP un prakse. 3.semestrī nepilna laika studijas 60 KP prakse 6 KP apjomā, bet nepilna laika studijās 80 KP 3.semestrī ir prakse 8 KP apjomā un 4.semestrī 18 KP apjomā. Nepilna laika studijās 60 KP (četri semestri) un 80 KP (pieci semestri) studiju programmās maģistra darba rakstīšana notiek pēdējā semestrī. Arī nepilna laika studijās, neatkarīgi no īstenošanas semestru skaita, studentiem tiks plānots vienāds teorētisko studiju kursu daudzums, atšķirības veido plānojamo prakšu ilgums un apjoms.

Augstskolu likuma 57.pants nosaka, ka profesionālo maģistra grādu piešķir, ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz pieci gadi. Iesniegtās izmaiņas atbilst minētajam nosacījumam, jo studiju ilgums ir 2 gadi (80 KP), ja iepriekš apgūta akadēmiskā bakalaura studiju programma ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā (studiju ilgums ir vismaz 3 gadi pilna laika studijās), un otrajā variantā studiju ilgums 1gads un 6 mēneši (60 KP), ja iepriekš apgūta otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā (studiju ilgums ir vismaz 4 gadi pilna laika studijās).

3.2. Studiju programmas īstenošanas veids un forma

Plānotais studiju programmas īstenošanas veids un forma ir pilna laika klātie un nepilna laika neklātie. Pašreiz studiju programma tiek īstenota nepilna laika neklāties formā. Pilna laika klātie 80 KP (studiju ilgums 2 gadi) vai 60 KP (studiju ilgums 1 gads un 6 mēneši) ir jaunais studiju programmas īstenošanas veids un forma. RTA ir plānojusi pilna laika studijas piedāvāt Latvijas studentiem un ārvalstu studentiem. Nepilna laika neklāties studijas 80 KP (studiju ilgums 2 gadi un 6 mēneši) vai 60 KP (studiju ilgums 2 gadi) uzņemt tikai Latvijas studentus. Studiju programmu īstenojot klātienē latviešu valodā, studentiem būs pieejamas budžeta studiju vietas.

Izskatot iesniegtos studiju kursu aprakstus, var redzēt, ka nepilna laika studējošajiem ir paredzēts lielāks patstāvīgo darbu apjoms studiju kursu apguvei, šādi kompensējot samazināto kontaktstundu skaitu. Piemēram, studiju kursā “Finanšu tirgi un tirgus tendenču analīzes” studiju rezultātu vērtēšanā nepilna laika studijās patstāvīgo darbu novērtējums dod 40%, bet pilna laika studijās 30% no kopējā vērtējuma.

Informācija par RTA materiāltehniskās bāzes gatavību (kopmītnes, auditorijas, datorklases, bibliotēka) programmas īstenošanai tika iegūta vizītes laikā tiekoties ar augstskolas pārstāvjiem (skatīt šī atzinuma 2.punktu).

Studiju programmas plānā būtu jānorāda, kurā semestrī gan pilna laika, gan nepilna laika studējošie, kuri iepriekšējās studijās nav apguvuši Vides aizsardzības likumā, Civilās aizsardzības likumā un Ministru kabineta noteikumi Nr. 716 “Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam” noteiktās prasības, tās apgūs šajā studiju programmā.

3.3. Studiju programmas īstenošanas valoda

Kā būtiskas izmaiņas studiju procesa īstenošanā, RTA ir plānots uzsākt profesionālās maģistra studiju programmas Finanšu vadība īstenošanu angļu valodā, kas nodrošinās ārzemju studentu piesaistes iespējas. Studiju programma angļu valodā tiks īstenota tikai pilna laika klātienes studijās. Latviešu valodā studijas tiks īstenotas pilna laika klātienē 80 KP un 60 KP, kā arī nepilna laika neklātienē 80 KP un 60 KP.

RTA iesniegumā (Nr. 4.10.195) apliecina, ka 2019./2020. studiju gadā Ekonomikas un pārvaldības fakultāte, kas administrē programmas īstenošanu, ir realizējusi angļu valodā septiņas fakultātes profilam atbilstošas studiju programmas. Līdz ar to var secināt, ka augstskolas docētājiem ir nepieciešamās valodas zināšanas un arī pieredze šajā valodā vadīt konkrētus studiju kursus.

RTA ir iesniegusi apliecinājumu (Nr. 4.10/94), ka studiju virziena "Ekonomika" profesionālās maģistra studiju programmas "Finanšu vadība" īstenošanā angļu valodā iesaistāmo mācībspēku angļu valodas prasme atbilst vismaz B2 līmenim un valsts valodas zināšanas atbilst MK noteikumiem Nr. 733 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi" profesionālo un amata pienākumu veikšanai, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā. No sarunām ar RTA vadību un pieaicinātajiem mācībspēkiem, eksperte saņēma apliecinājumu, ka augstskolas docētājiem ir nepieciešamās angļu valodas zināšanas un pieredze šajā valodā īstenot studiju programmas studiju kursus.

3.4. Uzņemšanas prasības

RTA ir precizējusi profesionālās maģistra studiju programmas "Finanšu vadība" uzņemšanas noteikumus, lai varētu izpildīt Augstskolu likuma prasības attiecībā uz kopējo studiju ilgumu maģistra grāda piešķiršanai (skatīt 3.1. Studiju programmas apjoms (KP) un ilgums), jo bakalaura un maģistra kopējais studiju ilgums ir vismaz pieci gadi. Pamatojoties uz šo nosacījumu RTA pilna laika maģistra studijas ir divi gadi, ja reflektants iepriekš apguvis akadēmisko bakalaura studiju programmu ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā ar studiju ilgumu vismaz 3 gadi pilna laika studijās, vai maģistra studijas ir 1 gads un 6 mēneši, ja reflektants ir apguvis otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā ar studiju ilgumu vismaz 4 gadi pilna laika studijās).

Uzņemšanas prasības ir norādītas augstskolas mājaslapā (https://www.rta.lv/rta_istenotas_studiju_programmas?sp_id=42), gan attiecībā uz reflektanta iepriekšējo izglītību, gan arī uzņemšanas nosacījumiem konkursa kārtībā, ņemot vērā vidējo vērtējumu diploma pielikumā. Reflektantiem ir iespējams iegūt papildus punktus:

1) par publikācijām ekonomikas, uzņēmējdarbības vai finanšu jomā zinātniskajā vai profesionālajā izdevumā no 01.09.2015. (jāiesniedz publikāciju kopijas) - 1 punkts par katru;

2) par dalību konferencē ar referātu vai stenda ziņojumu par ekonomikas, uzņēmējdarbības vai finanšu tematu no 01.09.2015. (jāiesniedz referāta vai stenda ziņojuma kopija un apliecinājums par dalību konferencē - 0,5 punkti par katru.

Tikšanās laikā studentēm tika uzdots jautājums par iestāšanās prasībām programmā. Studentes pauda viedokli, ka prasības ir saprotamas un papildpunktu iegūšana nesagādās grūtības, jo ir piedalījušās studentu zinātniskajā konferencē ar pētījumu.

Atzinuma sagatavošanas laikā tika veikti grozījumi 2006. gada 10. oktobra Ministru kabineta noteikumos Nr. 846 "Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās". Minētie grozījumi, kuri stājās spēkā 2020. gada 3. jūlijā, dod tiesības augstskolai veikt ārzemnieku angļu valodas zināšanu pārbaudi studiju uzsākšanai Latvijā: "2020./2021. akadēmiskajā gadā ārzemnieka attiecīgās studiju programmas īstenošanas valodas prasmi vismaz B2 līmenī augstskolas un koledžas pārbauda saskaņā ar apstiprinātu metodiku. Šādā gadījumā ārzemnieks šo noteikumu 7.¹ punktā minēto starptautiskās testēšanas institūcijas izsniegto dokumentu iesniegumam nepievieno, bet, pieprasot vīzu ieceļošanai Latvijas Republikā, iesniedz Latvijas Republikas diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā augstskolas izdotu apliecinājumu par svešvalodu prasmju pārbaudi un tās rezultātu atbilstību vismaz B2 līmenim." Minēto noteikumu 1.pielikumā ir precizēta pārbaudes metodika, kuru realizē tiešsaistē. Šādas augstskolas veiktās pārbaudes dotu precīzu informāciju par programmas reflektantu – ārzemnieku angļu valodas zināšanu atbilstību vismaz B2 līmenim. Ņemot vērā noteikumu stāšanās spēkā datumu, vizītes laikā RTA ekspertei nebija iespējas par šo angļu valodas pārbaudi izrunāt ar augstskolas personālu.

3.5.Iegūstamā kvalifikācija

Absolvējot studiju virziena "Ekonomika" profesionālo maģistra programmu "Finanšu vadība" iegūstamā kvalifikācija ir profesionālais maģistra grāds finansēs un finanšu analītiķa profesionālā kvalifikācija, kurai Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2019. gada 16. oktobra sēdē (protokols Nr. 7) ir apstiprināts profesijas standarts "Finanšu analītiķis". Iepriekš minētais profesijas standarts ir jauns, atbilstošs darba tirgus un ekonomiskās situācijas Latvijā prasībām. Patreiz spēkā esošajā standartā, salīdzinot ar iepriekšējo ir likts lielāks uzsvars uz finanšu riskiem, finanšu analīzi un novērtējumu, finanšu plānošanu, speciālista sociālajām prasmēm, kā arī precizētas profesionālās zināšanas izpratnes un lietošanas līmenī, kas atvieglo studiju programmas "Finanšu vadība" sagatavošanu. Jaunā standarta ieviešanas pozitīvā ietekme ir redzama arī RTA iesniegtajās izmaiņās, piemēram 3 jaunie studiju kursi.

RTA ir iesniegusi salīdzinājumu Profesionālās maģistra studiju programmas "Finanšu vadība" atbilstība profesijas standartam "Finanšu analītiķis" (9.pielikums), kurā apliecina, ka augstskolas izstrādātās profesionālās maģistra studiju programmas "Finanšu vadība" studiju kursi atbilst minētajam standartam. 9.pielikumā ir norādītas profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes un lietošanas līmenī, precīzi norādot programmas atbilstošos studiju kursus un arī iepriekšējā studiju līmenī apgūtās zināšanas. Eksperte ir guvusi pārliecību par studiju programmas atbilstību profesijas standartam "Finanšu analītiķis".

Eksperte ir guvusi pārliecību, ka studiju programmā studējošajiem neatkarīgi no studiju veida, formas un studiju ilguma ir vienādas iespējas apgūt profesionālās kvalifikācijas "Finanšu analītiķis" nepieciešamās kompetences.

3.6. Studiju programmas docējošā sastāva izmaiņas

Eksperte sarunā ar RTA studiju un zinātņu prorektori Angeliku Juško-Štekeli ieguva informāciju, ka Ekonomikas un pārvaldības fakultātē kopējais vēlētais akadēmiskais personāls ir 31 docētājs, no kuriem 15 docētāji ir ar doktora zinātnisko grādu (48%) un 16 docētāji ir ieguvuši maģistra grādu (52%). Kopumā augstskolā vēlētais

akadēmiskais personāls sastāda 58% un viesdocētāji ir 42%, jāpiezīmē ka no kopējā augstskolas vēlētā akadēmiskā personāla doktora zinātnisko grādu ir ieguvuši 65%.

Profesionālo maģistra studiju programmu "Finanšu vadība" īsteno 14 docētāji, no kuriem 9 (64%) ir ar doktora zinātnisko grādu un 5 docētāji (36%) ir ieguvuši maģistra grādu. Profesionālās maģistra studiju programmas "Finanšu vadība" mācībspēku sastāvā būtiskas izmaiņas nav paredzētas. Programmā ir iesaistīti vieslektori no citām augstskolām un nozaru praktiķi. Jaunizveidoto studiju kursu Datu zinātne un lielo datu apstrāde īsteno Dr. Vaida Bartkute-Norkūnienē no Lietuvas (Utena University of Applied Sciences). Ar viesprofesori Vaidu Bartkuti-Norkūnieni ir plānots nodibināt ilgstošas darba attiecības. Programmā iesaistīti vēl šādi dažādu nozaru eksperti kā Anita Puzule (Starptautiskā nodokļu politika), AAS "Balta" vadoša speciāliste Jeļena Volkova (Finanšu vadība apdrošināšanā), studiju kursu "Projektu un investīciju vadība" docē Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Rēzeknes nodaļas vadītāja Liene Amantova - Salmane un Andris Pelšs (Finanšu modelēšana un prognozēšana). Jaunizveidoto studiju kursu Latviešu valoda 4 KP īsteno Dr. psih., docente Antra Kļavinska.

No iepriekš minētā var secināt, ka programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku sastāvs atbilst normatīvos aktos noteiktajām prasībām un šāda docētāju komanda spēs sekmīgi sasniegt studiju programmas mērķi.

3.7. Studiju programmas saturiskās izmaiņas

RTA pieteiktās izmaiņas studiju programmas saturā tika izvērtētas, ņemot vērā Finanšu analītiķa profesijas standarta un Ministru kabineta 2014.gada 26.augusta noteikumu Nr. 512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" prasības.

Analizējot augstskolas iesniegtās papildinformācijas 4.pielikumu "Salīdzinošā tabula studiju programmai "Finanšu vadība" par studiju programmas pārveidošanu no 70 KP uz 60 KP/80 KP apjomu", ir redzamas dažas būtiskas izmaiņas. Pēc izmaiņu veikšanas studiju programmas 60 KP/80 KP ir izņemti trīs studiju kursi - Starptautiskie finanšu pārskatu standarti 3 KP, Konkurētspēja uzņēmējdarbībā 2 KP un Reģionālā politika un ekonomika 2 KP, to pamatojot ar to, ka minētie studiju kursi ir iekļauti bakalaura līmeņa studiju programmā. Pēc izmaiņu veikšanas studiju programmā ir iekļauti trīs jauni studiju kursi. Studiju kurss Datu zinātne un lielo datu apstrāde 3 KP, ar kuru aizstāja iepriekšējās studiju programmas kursu Uzņēmējdarbības stratēģiskā vadīšana 3KP. Studiju kurss Finanšu tirgi un tirgus tendenču analīzes metodes 4 KP aizstāja studiju kursu Statiskās metodes ekonomikā un biznesā 2KP un arī atbilstoši profesiju standartā noteiktajiem profesionālās darbības pamatuzdevumiem ir palielināts kredītpunktu skaits. Trešais jaunizveidotais studiju kurss ir Latviešu valoda 4 KP, kurš ir studiju programmas izvēles studiju kurss, kas ārzemju studentiem jāizvēlas obligāti.

Diviem studiju kursiem ir precizēts nosaukums, vienlaicīgi samazinot kredītpunktu skaitu no 3 KP un 2 KP, tas ir Uzņēmuma finanšu pārvaldība un Finanšu vadība apdrošināšanā. Būtiski palielināts kredītpunktu skaits no 2 KP uz 4 KP studiju kursam Finanšu modelēšana un prognozēšana.

Maģistra studiju programmas profesionālā ievirze ir balstīta uz profesijas standarta Finanšu analītiķis prasībām un kompetencēm, kas papildus studiju kursa saturam tiek nostiprināta profesionālajā praksē 6 KP (kopējais 60 KP) vai 26 KP (kopējais 80 KP). Maģistra programmā īpaša uzmanība tiek veltīta pētniecības aktualitātēm, lai nodrošinātu maģistra grāda piešķiršanu, kas ir balstīta uz ekonomikas un finanšu jomas sasniegumiem un atziņām. Pētniecības teorijas un prakses jautājumiem studiju

programmā ir veltīti 22 KP (studiju kurss Pētnieciskā darba metodoloģija 2 KP un maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana 20 KP).

Analizējot studiju kursu sadalījumu, līdz šim īstenotajā studiju programmā ar apjomu 70 KP studiju kursi tika sadalīti A daļa 9 kursi, bet visi pārējie 11 kursi B daļā, neizdalot izvēles kursu C daļu. Studiju programmas variantos ar 60 KP un 80 KP studiju kursi atbilstoši normatīvajiem aktiem ir iedalīti A, B un C daļās. Līdz ar to programmas studiju kursu izvietojums ir labāk saprotams studentiem, bet ir jāpiezīmē, ka ārvalstu studentiem C daļā izvēles iespēju 4KP apjomā nav, jo atbilstoši normatīvo aktu nosacījumiem ir jāapgūst studiju kurss Latviešu valoda, kuram augstskola ir noteikusi 4 KP.

Izskatot iesniegtos jauno studiju kursu aprakstus, piemēram, Finanšu teorijas un politika 2 KP nav norādīts eksāmena novērtējuma īpatsvars procentos no kopējā studiju kursa vērtējuma. Pilna laika studējošajiem šajā kursā studiju rezultātu vērtēšanā ir paredzēts tests, bet nepilna laika studijām tas nav uzrādīts. Studiju kursus Projektu un investīciju vadība 3 KP, Datu zinātne un lielo datu apstrāde 3 KP pilna laika studijās un nepilna laika studijās eksāmena novērtējuma īpatsvars procentos kopēja studiju kursa rezultātu vērtējumā ir būtiski atšķirīgs. Iepriekš minētās neskaidrības studiju kursu kopējā novērtējumā veido nevienlīdzīgus apstākļus studiju procesā pilna un nepilna laika studējošiem.

4.Secinājumi

Ekspertes viedoklis par plānotajām izmaiņām profesionālajā maģistra studiju programmā “Finanšu vadība”:

4.1.Veiktā iesniegto izmaiņu analīze apliecina, ka tās ir atbilstošas LR normatīvo aktu un profesijas standarta “Finanšu analītiķis” prasībām;

4.2.Studiju programmā līdz tās īstenošanai, būtu jānovērš sekojošas nepilnības:

4.2.1.Studiju programmas plānā būtu jānorāda, kurā semestrī gan pilna laika, gan nepilna laika studējošie, kuri iepriekšējās studijās nav apguvuši Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības, tās apgūs šajā studiju programmā;

4.2.2.Rast iespēju ārvalstu studentiem studiju plāna C daļā kopā ar obligāto studiju kursu Latviešu valoda 4 KP izvēlēties arī vēl kādu no C daļa minētajiem trīs studiju kursiem (Cilvēkresursu vadība 2 KP, Inovāciju vadība 2 KP, Organizāciju kultūra un līderība 2 KP);

4.2.3.Studiju kursu Finanšu teorijas un politika 2 KP, Projektu un investīciju vadība 3 KP, Datu zinātne un lielo datu apstrāde 3 KP aprakstos sakārtot eksāmena novērtējuma īpatsvaru procentos kopējā studiju kursa rezultātu vērtējumā, lai tas pilna laika un nepilna laika studijās būtu līdzvērtīgs.

4.3.Programmas īstenošanā iesaistīto docētāju kvalifikācija ir atbilstoša normatīvos aktos noteiktajam;

4.4.RTA bibliotēkas krājumi (arī angļu valodā) ir pietiekami studiju programmas īstenošanai un tie tiek regulāri papildināti;

4.5.Studējošiem programmā neatkarīgi no studiju veida, formas un studiju ilguma ir vienādas iespējas apgūt profesionālās kvalifikācijas “Finanšu analītiķis” nepieciešamās kompetences;

4.6.Kā būtiskākais risks programmas īstenošanai angļu valodā, ir jāmin apgrūtinātas ārvalstu studentu ierašanās iespējas Latvijā Covid – 19 pandēmijas dēļ;

- 4.7.RTA vajadzētu izmantot iespējas pašai veikt ārvalstu reflektantu testēšanu angļu valodas zināšanu līmeņa noteikšanai;
- 4.8.Ekonomikas un pārvaldības fakultātei, kura īsteno studiju programmu ir pieredze mācību procesa realizēšanā ārvalstu studentiem angļu valodā.

5.Rekomendācijas

Iesaku pēc norādīto nepilnību novēršanas (skatīt 4.2.1., 4.2.2., 4.2.3.) apstiprināt RTA pieteiktās izmaiņas profesionālajā maģistra studiju programmā “Finanšu vadība”:

- 5.1.Studiju programmas apjoms 80 KP vai 60 KP;
- 5.2.Studiju programmas īstenošanas veids, forma un ilgums:
- 5.2.1.Pilna laika klātiešana 80 KP, 2 gadi vai 60 KP, 1 gads un 6 mēneši;
- 5.2.2.Nepilna laika neklātiešana 80 KP, 2 gadi un 6 mēneši vai 60 KP, 2 gadi;
- 5.3.Studiju programmas īstenošanas valodu latviešu pilna un nepilna laika studijās, bet angļu valodu pilna laika studijās;
- 5.4.Uzņemšanas prasības:
- 5.4.1.Studiju plānam 80 KP, 2 gadi apgūta akadēmiskā bakalaura studiju programma ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā (studiju ilgums ir vismaz 3 gadi pilna laika studijās);
- 5.4.2.Studiju plānam 60 KP, 1 gads un 6 mēneši apgūta otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma ekonomikā, komerczinībās vai administrēšanā (studiju ilgums ir vismaz 4 gadi pilna laika studijās);
- 5.5.Iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija ir profesionālais maģistra grāds finansēs un finanšu analītiķa profesionālā kvalifikācija;
- 5.6.Studiju programmas docējošā sastāva izmaiņas;
- 5.7.Studiju programmas saturiskās izmaiņas.

Anna Medne, Mg. oec., Mg. paed., Mg. agr.

Rīgā, 2020.gada 20.jūlijā